

LJUDEVIT BARIĆ

BARIT IZ MAŽIĆA (TREPČA) KOD KOSOVSKE MITROVICE

Pred nekoliko godina istražio sam kristale barita iz rudnika Stari Trg (Trepča) (lit. 1). Možda će biti od interesa, da je nedavno barit nađen i u rudnim pojavama kod Mažića, koje se nalaze oko $1\frac{1}{2}$ —2 km istočno od rudnika Stari Trg. U jesen prošle godine donio mi je odanle ing. B. TRIBUSSON nekoliko kristala barita, od kojih je jedan bio velik nešto preko pola centimetra i savršeno čist i bezbojan. On ih je našao u otkopu br. 7 na horizontu 835 m istražnih radova u Mažiću (vidi geološku specijalnu kartu mjerila 1 : 5000 u lit. 2). Kristali su izrasli povrh podloge, koja sastoji od sfalerita. Taj sfalerit nije onako crn i neproziran, kao što su to sfaleriti iz rudnika Stari Trg, nego je providan u smeđoj boji.

Kristali barita iz Mažića svojim vanjskim izgledom potpuno odgovaraju opisanim kristalima iz Staroga Trga. Mjerenjem spomenutog savršeno čistoga i bezbojnoga lijepo razvitoga kristala barita iz Mažića pomoću dvokružnoga refleksnoga goniometra mogao sam utvrditi, da on predstavlja kombinaciju ovih 13 oblika: $c(001)$, $b(010)$, $a(100)$, $\lambda(210)$, $\eta(320)$, $m(110)$, $\chi(130)$, $o(011)$, $d(102)$, $u(101)$, $z(111)$, $y(122)$ i $\mu(124)$.

Indeksi loma određeni pomoću Kleinovoga totalreflektometra u Na-svjetlu za barit iz Mažića iznose

$$Ng = 1,6480 \quad Nm = 1,6374 \quad i \quad Np = 1,6360.$$

Svi malo prije spomenuti kristalni oblici utvrđeni na baritu iz Mažića javljaju se i na baritnim kristalima iz Staroga Trga. Na ovim potonjima dolaze međutim još i ovi oblici (lit. 1, pag. 71—72): $l(104)$, $O(203)$, $U(201)$, $k(117)$, $v(115)$, $f(113)$, $\ell(225)$, $r(112)$, $R(223)$, $\vartheta(334)$, $\delta(414)$, $\nu(212)$, $E(151)$, $\varrho(144)$, $s(132)$, $\gamma(312)$, $G(153)$, $\circ(213)$ i $\psi_2(165)$.

Na početku 1953. godine

Zagreb

LITERATURA

1. BARIĆ LJ., Barit iz ruđnika Trepče. — Glasnik prirodnjačkog muzeja Srpske Zemlje. Serija A, knjiga 1 (Beograd 1948). 71—79.
2. SCHUMACHER F., Die Lagerstätte der Trepča und ihre Umgebung. — Beograd 1950.

Ljudevit Barić, Zagreb

BARYT VON MAŽIĆ (TREPČA) BEI KOSOVSKA MITROVICA

ZUSAMMENFASSUNG

Vor einigen Jahren hat Verfasser die Barytkristalle aus der Grube Stari Trg (Trepča) beschrieben (Lit. 1). Vollkommen ähnliche Barytkristalle wurden unlängst im $1\frac{1}{2}$ —2 km östlich von der Grube Stari Trg gelegenen Vorkommen Mažić gefunden. An einem ideal klaren, farblosen, schön entwickelten Kristall von Mažić wurden folgende 13 Formen festgestellt: $c(001)$, $b(010)$, $a(100)$, $\lambda(210)$, $\eta(320)$, $m(110)$, $\chi(130)$, $o(011)$, $d(102)$, $u(101)$, $z(111)$, $y(122)$ und $\mu(124)$.

Brechungindizes Ng , Nm und Np sind in Na-Licht bestimmt.